

Editörden,

Pandeminin alacakaranlığında yeni sayımızı sunuyoruz. Bu sayımızda 7 araştırma 1 derleme, 1 rapor ve 2 editöre mektup yazısı hazırladık. İlk araştırma makalesinde Hekimoğlu ve ark. Ulusal Sağlık Hizmeti İlişkili Enfeksiyonları Surveyans modellerinde kullanılan farklı değişkenleri karşılaştırmışlar ve modellerde kullanılan katsayıların güncellenmesini öneriyorlar. Diğer çalışmada, Türkiye’de 2007-2019 yılları arasındaki intihara bağlı ölümlerin epidemiyolojik özellikleri incelenmiş ve farklı ülkelerdeki bulguların aksine Türkiye’de intihara bağlı ölüm hızlarının azalmadığı saptanmış. Yazar özellikle erkeklerde görülen intihara bağlı ölüm hızlarının artışının dikkat çekici olduğu belirlemekte. İntiharların nedenlerine yönelik araştırmalar yapılmasının önemli olduğunu düşünüyoruz.

Şimşek ve ark. çalışmalarında huzurevinde yaşayan bireylerde uyku kalitesi ve süresinin düşme ile ilişkisini incelemişler. Çalışmaya katılanlar arasında son bir yıl içinde en az bir kez düşenlerin oranı %41 ve kötü uyku kalitesi oranı %71 olarak bulunmuş. Aynı zamanda uyku kalitesi kötü olanlarda düşme riski 3.7 kat yüksek olarak saptanmış. Bu bulgular huzurevlerinde düşmeler ve uyku kalitesi ile ilgili önlemler alınması gerektiğini ortaya koyuyor. Gözüyeşil ve Manav Roman bireylerin toplumsal cinsiyet algısı ve özyeterlilik düzeylerini incelemişler. Araştırmacılar çalışmaya katılan kadınların %45 inin okur- yazar olmadığını ve yalnızca %2 sinin bir işi olduğunu saptamışlar. Yazarlar roman bireylerde her iki cinsiyet için de toplumsal cinsiyet algısının yüksek düzeyde olumsuz olduğunu bildirmekteler. Diğer araştırma makalesinde Özlice ve Kılıç Değişim-İş- Personel modeline dayalı geliştirilen liderlik kalitesi ölçeğinin Türk diline uyarlamasını çalışmışlar ve ölçeğin güvenilir ve geçerli olduğunu bildirmekteler. Son araştırma

makalesinde Yılmaz ve ark. pandeminin yayılmasındaki düzensizliklerin ve farklı ülkelerin pandemiye karşı aldığı önlemlerin etkisinin tahmin edilmesinde entropik yöntemlerin kullanılmasının etkili olduğunu ve epidemiyolojik modellerin oluşturulmasında kullanılabileceğini bildirmekteler. Cansever, pandemi ile birlikte gündeme gelen aşırı eşitsizliklerini ele aldığı derleme makalesinde ülkelerarası büyük farklılıkları ortaya koymuş ve bu alanda uluslararası kuralların ortaya konulması gerektiğini vurgulamış. Erdal ve Şaşmaz hazırladıkları raporda Türkiye’de illere göre uygulanan Covid-19 aşırı kapsayıcılığı ve Covid 19 insidansı arasındaki ilişkiyi incelemişler ve verideki sınırlılığa rağmen orta ve yüksek düzeyde negatif yönlü bir korelasyon olduğunu saptamışlar. Sağlık Bakanlığı’nın bu tür çalışmaları destekleyici ve kanıta dayalı politikalar geliştireceği bir yaklaşımı benimsemesini umuyoruz.

Çan ve Bakar editöre mektup bölümünde halk sağlıkçıların çok iyi bilmesi gereken bir konuya dikkat çekmişler. Yazarlar elde edilen, üretilen verinin yorumlanmasında epidemiyolojik bakış açısı kazanmanın ve verinin sayısal yorumu yanısıra toplumsal çerçevede ne anlama geldiğinin sorgulamanın önemini vurgulamışlar.

Keyifli okumalar dileriz

 Yücel Demiral

From the Editor,

We present new issue in the twilight of the pandemic. In this issue, we prepared 7 research article, 1 review, 1 report and 2 letters to the editor. In the first research article, Hekimoğlu et al. compared the different variables used in the National Health Service Associated Infections Surveillance models and recommend updating the coefficients used in the models. In the second study, the epidemiological characteristics of suicide-related deaths in Turkey between 2007 and 2019 were examined and it was found that, contrary to the findings in different countries, the suicide-related death rates in Turkey have not tend to decrease. The author states that the increase in suicide-related death rates especially in males, is remarkable. We think that it would be important to conduct research on the causes of suicides.

Simsek et al. investigated the relationship between sleep quality and duration of sleep in individuals living in nursing homes. Among the study participants, the rate of falling at least once in a year was 41% and the rate of poor sleep quality was 71%. In addition, the risk of falling was found to be 3.7 times higher in those with poor sleep quality. These findings reveal that precautions should be taken regarding falls and sleep quality in nursing homes. Gözüyeşil and Manav examined the gender perception and self-efficacy levels of Roma people. The researchers found that 45% of the women participating in the study were illiterate and only 2% had a job. The authors report that the perception of gender is highly negative for both genders in Roma people. In the other research article, Özlice and Kılıç studied the Turkish language adaptation of the leadership *Turk J Public Health 2022;20 (2)*

quality scale, which was developed based on the Change-Production-Employee model, and reported that the scale is reliable and valid. In a last research article, Yılmaz et al. report that the use of entropic methods is effective in estimating the irregularities in the spread of the pandemic and the effects of the measures taken by different countries against the pandemic and could be useful in the creation of epidemiological models. Cansever, in his review article discussed the vaccine inequalities that is rise with the pandemic, revealed the great differences between countries and emphasized the need for international rules. Erdal and Şaşmaz examined the association between Covid-19 vaccine coverage and the diagnosis of Covid 19 and found that there was a moderate to high level of negative correlation. We hope that the Ministry of Health will adopt an approach that will support these research and develop evidence-based policies .

In the letter to the editor, Çan and Bakar emphasized the importance of gaining an epidemiological perspective in the interpretation of the obtained and/or produced data and questioning what it means in the social context as well as the numerical interpretation of the data.

We wish you a pleasant reading

 Yücel Demiral